

DOBROGEA JUNA

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice și Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Abonamentul cu supliment cultural un an 1000 lei — 6 luni 600 lei — Pentru Autosități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 —

Redacția și Administrația
CONSTANȚA, str. Scaerlat Vârnav No. 29

AMINTIRI

POLITICA IN DOBROGEA

de EM. BRANCOVICI

(urmare și sfârșit)

Idea drepturilor politice își croia drum pe tăcutele, și ca orice curent înăbușit, nu aștepta decât un prilej pentru a răsufla. Acest prilej s'a ivit cu ocazia unei alegeri parțiale pentru trei locuri în Consiliul comunal, descomplicat prin demisia mea și încă doi consilieri cari se solidarizaseră cu mine, ca protest pentru rezilierea contractului cu antreprenorii conductei de apă de la Dunăre, — reziliere făcută de către Primarul Christea Georgescu din ordinul Prefectului, fără nici un vot al Consiliului, fără înștiințarea acestuia și fără nici o consultare juridică. Lucrurile s'au împăcat în formă, prin intervenția lui Emil Costinescu, la stăruința Prefectului, și mi s'a pus candidatura în capul acestei liste de trei; eu nici nu am aprobat, nici nu am dezaprobat, dar m'am dezinteresat.

În preajma zilei alegerii, apare într'un ziar local un articol semnat Dr. Rakovski, pe atunci aproape necunoscut la Constanța, fiind recent venit din Franța, (eu nici nu-l auzisem de nume și probabil nici el de al meu), în care îndemna pe alegători ca să facă cu totul abstracție de persoanele candidaților și să voteze contra listei patronate de Prefect, numai în semn de protestare în contra neacordării drepturilor politice în Dobrogea, egal ca în restul țării. Rezultatul a fost că, de unde până atunci listele guvernamentale întruneau aproape unanimitatea voturilor, acum această a căzut cu un vot mai puțin; lucrul interesant este, că acest vot lipsă, era chiar votul meu, căci eu nu mă dușesem să votez. Consiliul comunal s'a completat cu trei „tachisti” în frunte cu Ion Bănescu, — fost mai târziu Primar, — și lucrurile și-au urmat cursul lor normal; ceea ce a fost însă important, a fost avertismentul pentru viitor.

La câțiva timp de la acest eveniment, foarte semnificativ pentru istoria politică a Dobrogei, am avut o lungă convorbire în tren mergând la București, cu Luca Ionescu, Președintele Consiliului superior administrativ, mare proprietar rural la Caramurat și fost pe timpuri Președinte la Tulcea și apoi la Constanța, cu care aveam legături de prietenie bazate pe o sinceră simpatie și considerație reciprocă; profitând de faptul că eram numai noi doi într'un compartiment, am discutat de nimeni și negră-

biți de timp, s'au trecut în revistă multe considerațiuni politice, economice și sociale, în cari reveneau neconținut cele dobrogene, care țineau firește locul cel mai însemnat în preocupările noastre ale amândouă.

Eu pledam cu toată căldura și convingerea, cauza unificării drepturilor politice în Dobrogea, fără nici o rezervă, pe când Luca Ionescu avea ezitări, fiind stăpânit prea mult de mentalitatea birocratică administrativă, care considera amestecul politicii în administrație ca un mare neajuns; eu aveam din contră mentalitatea omului dezbrăcat de prejudecăți, a omului liber, trăit în vârtejul luptelor economice, a concurenței inverșunante pentru existență și pentru progres. Dacă politica are multe părți umbrase, nu i se pot însă tăgădui două aspecte luminoase, de interes capital: inițiativa și controlul.

Dar în ceiace privește în special situația în Dobrogea, eu am invocat un argument de ordin politic superior și anume acela că vecinii noștri de la Sud pretind că după mai bine de 30 de ani de stăpânire, noi nu lusesem în sîcere să dăm acestei provincii un caracter cu adevărat românesc; cauza trebuie căutată în faptul că, prin împiedicarea unificării politice în Dobrogea, noi am oprit orice proces de difuziune a populației între metropolă și această provincie, căci cetățeanul din metropolă nu se îndeamnă să renunțe la drepturile lui politice pentru a se stabili în Dobrogea, iar dobrogeanul autohton transplătat în metropolă se simte în inferioritate față de ceilalți cetățeni români și considerat chiar ca străin. Această populație autohtonă, foarte harnică și întreprinzătoare, ar trebui din contră atrasă, pentru a se risipi cât mai mult în toată țara, în loc de a o menține blocată la infinit în Dobrogea. Afară de acest argument, trebuie să mai luăm în considerare, că nu este bine să perpetuăm sentimentul de provizorat ce a domnit prea mult timp după alipirea Dobrogei, cauzând mult rău în dezvoltarea normală a acestei provincii.

Luca Ionescu s'a declarat nu numai convins de valabilitatea și justetea argumentelor mele, dar m'a asigurat că va face în acest sens un referat scris, Primului-Ministru Brătianu și că va susține cauza dobrogenilor. Mai

CHESTIA ZILEI

Datoria ceasului de față

Trdim vremuri „revoluționare” — revoluționare în sensul clasic al cuvântului. Războaie de război — nu numai de războiul de pe front, ci și de urmările acestuia în dosul frontului — suferințele cetățenilor nu-și mai găsesc apăsare. Răzvrătirea a cuprins până și sufletele copiilor, în care Marie Invățător vedea cuibăruș liniștii și al dragostei...

Și totuși s'areca aceasta va înceta, va trebui să înceteze, într'o zi, — pe care să o dorim cât mai apropiată. Echilibrul va fi, fără îndoială, găsit și viața poporului va intra din nou în așa zisul „normal”. Se străduiesc întru aceasta mulți cu chemare și fără cămărare.

Au și aceștia din urmă partea lor de contribuție — căci în tot răul, rezidă un bine!..

Până atunci, datoria oamenilor cuminți, a acelor cari se cred și sunt „simpli muritori”, este de a-și vedea fiecare de treabă, de lucrul lui, în documentul respectiv, fiindcă tot munca rămâne temelul înțelepciunii, iar lenca și palavragia, începutul tuturor relelor.

Const. N. Sarry

Constanța va avea lemne

In urma unui contract intervenit între Primăria Municipiului și Soc. «Forestiera» — Bacău, vor fi aduse o sută va-goane lemne, cu concursul Armatei Roșii.

târziu, întâlnind la București pe Luca Ionescu, mi-a confirmat că s'a achitat de promisiunea pe care mi-o făcuse, adăugând că Primul-Ministru a primit favorabil argumentarea prezentată.

Nu știu în ce măsură argumentele mai sus expuse vor fi contribuit la promovarea cauzei dobrogenilor, dar fapt cert este, că în mai puțin de un an, s'a promulgat legea pentru acordarea drepturilor politice dobrogene, Em. Brancovici

In atenția Căminurilor Culturale

Vremurile neasemuit de grele prin cari irece actualmente țara noastră, cer dela noi, mai mult ca niciodată, să strângem rândurile, muncind din toate puterile și dând maximum de randament pentru a putea fi și de astădată de folos scumpei noastre Patrii, care așteaptă dela fiii săi tot sacrificiul de care ei sunt capabili prin muncă și prin o deplină înțelegere a clipei actuale.

De când lucrăm împreună cu D-voastră, am învățat a vă cunoaște și a vă aprecia frumoasele merite, așa că suntem convingși că apelul nostru va găsi ecou în sufletele D-voastră, punându-vă de îndată pe muncă sârguincioasă și mai ales sportivă.

Vă rugăm, așa dar, de a aduna de îndată Sfatul Căminului, aducându-l la cunoștință cele ce urmează și luând măsuri de conformare cu dispozițiunile de mai sus

I. Administrative: până acum s'a primit un număr prea mic din lucrările de închiderea anului 1943-1944, ținând seamă de Căminele Culturale ale județului nostru cari se ridică la 150. Pentru aceasta, trimeteți următoarele lucrări ale adunării generale pe exercițiul 1943-1944:

1) Proces-verbal al adunării generale, 2) Raport de activitate pe 1943, 3) Contul de gestiune pe 1943, 4) Bugetul pe 1944, 5) Raportul cenzorilor, 6) Plan de lucru pe 1944.

Anul acesta, în urma împuternicirii dată de Fundație, lucrările de încheierea anului vor fi verificate și aprobate de Căminul Cultural Județean, unde urmează a fi îndrumate.

— Dacă mai sunt Cămine Culturale, cari au organizat cursuri țărănești și nu au primit „Darea de seamă asupra cursului țărănesc ținut în cadrul căminului cultural” (model trimis de Fundație pentru a fi completat, cereți fără întârziere C. Județean, pentru a fi expediate cu prima poștă.

— Procurați-vă următoarele registre necesare C.C. cari, după cum știți, le puteți ridica dela Căminul Județean și pentru cari s'au fixat următoarele prețuri.

Registru de intrare și ieșire 150 lei, registru inventar-biblioteca 150 lei, registru avere 100 lei, registru de casă 100 lei, registru procese-verbale 100 lei, registru inspecție 100 lei, registru cronica căminului 100 lei, regis-

tru chitanțier 200 lei, registru bonier 200 lei, codica de expediție 50 lei, una carte de membru 3 lei, registru cronica satului 150 lei.

Rugăm toate căminele cari au primit registre în cont, să trimită de îndată costul lor, sumele trebuind a fi vărsate fără întârziere Fundației.

În urma atâtor serbări date, credem că, cel puțin, un sfert din suma realizată ați repartizat-o căminului D-voastră.

Altfel, cu multă păcere de rău, bănuim că lipsoșie spiritul gospodăresc și că această instituție a noastră este pentru D-voastră numai un mijloc de organizarea atâtor serbări urmate de jocuri naționale (ca să nu zicem altfel).

În circulara viitoare vom da și numele acestor cămine culturale.

— Căminele au pierdut mult din obicinuința de a trimite cotizația anuală Căminului Județean, această cotizație simbolizând unirea materială și morală ce trebuie să existe între cămin și centru conducător.

— Dacă nu aveți bugete și conturi de gestiune (imprimată) faceți de mână, în scopul de a se ține cât mai neîntârziat Adunarea Generală.

— Grice gol produs în conducerea căminului prin concentrarea vreunui, trebuie imediat e se da delegație altuia ce-ai corespunde postului ce i s'ar încredințat.

— Înainte de a fi trimise conturile de gestiune spre aprobare, trebuie verificate de cenzori și apoi trecute printr'o ședință a statului și prin ședința adunării generale.

Actele justificative nu se vor trimite, ci numai conturile de gestiune cu procesul verbal al cenzorilor.

— Circularile trimise de Căminul Județean, să fie citite în prezența întregului sfat al căminului respectiv.

II. Sănătate și ocrotire socială. Dezvoltați ocrotirea socială, căutând să găsiți soluția cea mai bună pentru alinarea durerii celor lipsiți de mijloace. E aceasta o îndatorire socială dela care nu trebuie în nici un caz să ne dăm în lături.

— De asemenea trebuie să vă îngrijiți, ca refugiații și evacuații să fie cât mai bine încartiruiți. Prin organizarea cantinelor și prin punerea la dispoziția lor a unui nou cămin, veți mai mângâia puțin rana adâncă din suflet.

(Urmare în pag. 4-a)

Primăria Municipiului Constanța

COMUNICAT Nr. 1

La 1 Noembrie 1944 cetățenii și muncitorii constănțeni în urma demisiei fostului Primar, și-au ales gospodarii municipiului.

După această alegere făcută de Frontul Național Democratic și în urma înțelegerii cu autoritățile militare și d-l Prefect, noi, aleșii poporului, urmam să preluăm conducerea gospodăriei orașului.

Prezentându-ne în ziua de 2 Noembrie dimineața, am găsit în fața Primăriei postate plutoane de soldați înarmați cu mitraliere, arme automate și granate, interzicându-ni-se accesul în Primărie.

Față de această situație de provocare, prin care armata a fost pusă în situația tristă de a apăra pe edilii fostului regim fascist al lui Antonescu — tolerați cu o vinovată îngăduință dela 23 August și până în prezent, muncitorii și cetățenii constănțeni au reacționat imediat printr-o hotărâre spontană. Astfel în ziua de 2 Noembrie 1944, mii de muncitori incolonați și cu ajutorul formațiunilor de luptă patriotice, înlăturând rezistența armatei au pătruns în edificiul Primăriei instalându-și gospodarii desemnați.

În virtutea mandatului ce ne-a fost încredințat înțelegem să ne facem datoria cu orice sacrificiu pentru a remedia marile nevoi publice ale orașului.

Toți funcționarii acestui Municipiu se vor prezenta imediat la serviciile lor, cunoscând că cei ce vor absenta vor fi socotiți demisionați și urmăriți ca saboteuri.

Invităm și sfătuim pe toți locuitorii acestui Municipiu să-și păstreze calmul și disciplina cetățenească, văzându-și nestingheriți de treburile lor zilnice.

Primar, AL. ȘTEFLEA

Ajutori de Primari

(ss) I. POPESCU

(ss) V. COVACU

Noul tarif pentru trăsurile de piață

Art. 1. — Dela data publicării prezentei ordonanțe, prețurile maximale tarif pentru cursele cu trăsuri în cuprinsul Municipiului Constanța, se fixează astfel:

1. Cursa în oraș raza Cazino, Spit. Dr. Sion, Spit. Militar	lei 80
2. Cursa dela gară în oraș și viceversa	" 80
3. Cursa la Gruber	" 120
4. Cursa la Anadolchioi—Tabăcărie	" 140
5. Cursa la magazinele de cereale și oborul nou	" 100
6. Piața Chilie	" 100
7. Cursa la și dela Gara Maritimă	" 80
8. Cursa dela vapor și Silozuri	" 150
9. Cursa la și dela stația de petrol—bazin	" 150
10. Cursa la Brătianu, Viile Noi și Km. 5	" 200
11. Cursa cu ora în oraș	" 300
12. Cursa la Mamaia dus și întors	" 500

Medicii și moașele vor avea în mod obligatoriu o reducere de 25 la sută asupra tarifului.

Art. 2.— Toți proprietarii de trăsuri sunt obligați a avea alinaț la loc vizibil în interiorul trăsorii tariful respectiv.

Art. 3.— Infracțiunile la prezenta ordonanță se pedepsesc în conș. cu dispozițiunile legii pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic Nr. 282 publicată în M. Oficial Nr. 100 din 1 Mai 1943, cu modificările ulterioare.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

40 milioane pentru muncitorii de porturi

Ministerul muncii face cunoscut că luând cunoștință de situația muncitorilor din porturile Constanța, Galați, Brăila și Giurgiu, mai întâi a hotărât—pentru ca acești muncitori să nu sufere — să le pună la dispozițiune fonduri din fondurile locale, iar pe urmă a intervenit și a obținut de la guvern suma de 40.000.000 lei pentru plata muncii acestor lucrători din porturi, sumă care a fost pusă la dispozițiunea direcțiunii comerciale din ministerul marinei pentru ca prin Căpitania de port și în prezența inspectorilor de muncă, să acopere plata muncitorilor.

Deasemenea, de îndată ce s'a prorit întâmpinarea pentru fixarea salariilor muncitorilor din aceste porturi, ea a fost trimisă Comisarariatului prețurilor care a soluționat această chestiune în cel mai mare spirit de echitate și spre mulțumirea acestor muncitori.

Adunarea Sindicatului Automobilistilor din Constanța

La sediul școlii de șoferi din localitate, s'a ținut adunarea generală a sindicatului automobilistilor profesioniști din Constanța, participând peste 300 de membrii.

Adunarea a fost prezidată de d. Ion Stănișor. D. Anton Badea inițiatorul sindicatului automobilistilor, a citit raportul comitetului de organizare și a făcut o dare de seamă asupra gestiunii acestui comitet, cari au fost aprobate, ca și proiectul de statut. Au fost aclamați ca președinți de onoare d-nii Ion Păcuraru și Constantin Dumitrescu, președinte activ al sindicatului a fost ales d. Anton Badea; în comitet au mai fost aleși d-nii: Ion I. Tănase vice-președinte, N. Georgescu secretar, Mihail Berdeli casier, Nicolae Claru, Tudose Sary, Constantin Zelide, Takor Kalust, Gheorghe Dumitriu, Nicolae Curecheanu, I. Mărăciue, Vasile Colescenco, N. Olteanu, Drăgan Popovici, Roman Vicu și Dumitru Dracopol membri; cenzori Iosif Unterfinger, Gheorghe Ghenu și I. Ionescu.

Adunarea a exprimat omagii M. S. Regelui, pentru viteza armată română și pentru națiunile și armatele aliate.

Nu socotiți pe cel încartiruit în voi ca moșafiri nepoftiți. Ei și-au lăsat ce au mai de preț din cauza războiului ca să-și apere viața. Oricând puteți fi în situația lor.

Noul regim al cărnei

Primăria Municipiului a dat următoarea ordonanță:

Art. 1.— Cu începere dela data publicării prezentei ordonanțe, consumul în tot cuprinsul Municipiului Constanța, de carne proaspătă și preparată de bovine, porcine și ovine, precum și a untului inclusiv mezelurile și salamul zis (de Sibiu) se reglementează astfel:

a) Rația săptămânala maximă pentru o persoană este de 500 gr. carne proaspătă sau 200 gr. carne preparată, conserve sau mezeluri, distribuția făcându-se numai pe bază de bon din cartela.

b) Rația de untură de 300 gr. lunar de persoană, distribuția făcându-se numai pe baza de bon din cartela. Este interzis vânzarea slaninei, măcelării sunt obligați a o topi și declara Primăriei.

c) Bonurile valabile pentru carne proaspătă, preparată, mezeluri și untură, vor fi afișate la Poliția Comunală, măcelării și magazinele de distribuire.

Regimul măcelăriilor și magazinelor de distribuirea cărnei.

a) Art. 2.— Consumul și vânzarea cărnei de bovine și porcine se va face numai în zilele de Sâmbătă și Duminică.

b) Consumul și vânzarea cărnei de ovine se va face numai în zilele de Marți, Sâmbătă și Duminică.

c) Vânzarea conservelor de carne și a mezelurilor de orice fel, inclusiv salamul (de Sibiu) se va face numai în zilele de Marți, J și Sâmbătă.

d) Măcelăriile vor vinde carnea de bovine și porcine numai în zilele de Sâmbătă și Duminică, iar carnea de ovine se va vinde Sâmbătă, Duminică și Marți.

Art. 3.— Comercianții distribuitori vor justifica săptămânal cantitățile de carne și mezeluri distribuite și lunar cantitatea de untură distribuită, pe baza bonurilor decupate din cartela, la Serv. Aprovizionării al Primăriei.

Art. 4.— Fabricile de mezeluri din localitate, cari funcționează în localitate sau expediază în alte orașe mezeluri, vor comunica Primăriei prin tablouri cantitățile distribuite. Comercianții cari primesc aceste alimente spre vânzare, sunt obligați să justifice distribuția cantităților primite prin depunerea bonurilor din cartela, însoțite de autorizația de transport.

Regimul restaurantelor și bodegilor.

Art. 5.— Consumul cărnei la restaurante și bodegi este permis numai în zilele de Sâmbătă și Duminică, fiind interzisă vânzarea în celelalte zile.

Art. 6.— Restaurantele, bodegile și orice alte locuri de consum precum și măcelăriile și magazinele de desfacere nu pot servi sau vinde niciun fel de carne proaspătă, preparată sau mezeluri, în celelalte zile, ci numai carne de pasăre și pește și mâncăruri preparate din legume.

Art. 7.— Infracțiunile la prezenta ordonanță, se pedepsesc în conformitate cu dispozițiunile legii pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic Nr. 282 publicată în Monitorul Oficial Nr. 100 din 1 Mai 1943, cu modificările ulterioare.

PAGINA

Administrației Județene și Comunale

COLT LITERAR

APELUL

Ministerului Agriculturii către plugari

— Grăbirea însămânțărilor de toamnă —

Timpul însămânțărilor de toamnă este destul de întârziat, iar suprafețele însămânțate sunt destul de mici și numai în ogoarele de vară.

Ministerul de Agricultură sfătuiește și îndeamnă pe toți plugarii mari și mici să grăbească cu însămânțatul grâului pentru a putea acoperi suprafața ce trebuie să fie însămânțată.

Nu trebuie uitat că vremea se poate strica îngreunând mult semănatul sau poate să-l împiedice complet.

Pentru grăbirea însămânțatului plugarii trebuie să nu aibă odihnă, terminând cât mai curând cu culesul porumbului, tăiatul cocenilor și ridicarea lor de pe loc, pentru ca astfel să pornească cât mai grabnic la făcutul arăturilor și la însămânțat.

Este datoria fiecărui plugar luminat și conștient ca să asculte de aceste sfaturi și îndemnuri și să fie convingși că prin aceasta dau cel mai mare ajutor țării care este îndreptățită a-l aștepta dela plugari.

Plugarii pot eși la lucru cu tractoarele și vitele fără aici o teamă de rechiziții, luându-se toate măsurile prin Comisia pentru aplicarea armistițiului ca atât trupele române cât și cele aliate sovietice să nu mai facă astfel de rechiziții.

Pentru a avea o recoltă sănătoasă, ferită de mărură, foaia sămânța trebuie să fie prăfuită după indicațiunile Camerelor de Agricultură cu prafurile care se găsesc la toate ocoalele agricole.

Toți plugarii au obligațiunea să prăfuiască sămânța

Restituirea obligatorie a obiectelor și materialelor luate din U. R. S. S.

În aplicarea Art. 12 al Convenției de Armistițiu, încheiată de România cu Națiunile Unite la 12 Sept. crt., se aduce la cunoștința persoanelor care dețin orice obiecte și materiale, (precum și mașini, autovehicule, obiecte de artă, covoare, plane, etc.), luate direct sau primite din teritoriile U. R. S. S., sunt obligați a le declara la Serv. de Capturi al Armatei în localul Școlii de Infanterie Dealul Spirei, la Serv. de Informații.

În provincie se vor face declarații la Cercurile Teritoriale care le vor raporta prin curieri Ministerului de Război, Serv. de Capturi până la 10 Noembrie crt.

Cei care au avut astfel de materiale și cari nu le mai posedă la data actuală, vor arăta aceasta în scris, cu justificarea necesară.

Cei care nu vor face declarațiunile de mai sus în termenele fixate vor fi san-

cionați conform prevederilor codului penal.

Pierderi de vite

Din grajdul Sanatoriului Maritim Bugaz-Agigea, s'au furat următoarele animale:

- 1) Una iapă la păr murgă, stea, coama neregulată, 9 ani.
- 2) Una iapă, la păr bălană, etate 10 ani;
- 3) Una iapă la păr murgă, etate 10 ani;
- 4) Un cal la păr roib, etate 6 ani;
- 5) Un mânz la păr roib, stea, etate 5 ani;

Locuitorul Ion A. Dobrin din comuna Pecineaga, i-au furat răufăcători, următoarele animale și obiecte:

- 1) Un cal sur, etate 5 ani;
- 2) Una iapă murgă, etate 7 ani;
- 3) Una iapă neagră, etate 14 ani cu mânz;
- 4) Trei juguri de piele;
- 5) Trei piepturi de piele (ham);
- 6) Una pereche hături de piele;
- 7) Un trup de ham de piele;
- 8) Două perechi opritori de piele;

Locuitorul Ion I. Lepădatu din comuna Pecineaga i s'a furat una căruță nouă.

Sedința Căminului Cultural Județean

În ziua de 29 Oct. 1944 ora 10,30, în sala de conferințe a Prefecturii Județului Constanța, a avut loc Adunarea Generală a Căminului Cultural Județean Constanțean, sub președinția D-lui Al. Bonache, Prefectul Județului Constanța.

Au luat parte la sedință următorii: Al. Bonache Prefectul Județului, Avocat Constantinescu-Cluc Aj. Primar Constanța, Ion Pan. Capagea Directorul Căminului Județean, I. Burtoi Insp. Căminelor Culturale, C. N. Sarry Directorul Ziarului „Dobrogea Jună”, I. Iacobescu, O. Dăneș, N. Guță, Dr. Țigănuș, N. Baltă, Dr. Ionescu, Pretori Ivănuș și Mihulescu, Gh. Robitu, Prof. A. Alexandrescu, Pr. Stelian Popescu, Gh. Șerban și alții.

Sedința a fost deschisă de D-l Prefect, după care dă cuvântul D-lui Ion Pan. Capagea, vorbind despre rolul Căminului Cultural în viața satului. După aceea D-l I. Capagea înfățișează realizările Căminului Județean pe anul 1943—1944, printre care amintim: 1. Participarea la Congresul General al Căminelor Culturale ținut la Craiova, unde județul nostru a luat premiul al treilea. 2. Tipărirea buletinului „Gând spre Sat” ca un îndreptar spiritual pentru lumea satelor. 3. Înființarea a 53 cursuri țărănești în cadrul cărora s'au ținut lecțiuni teoretice și practice asupra: sănătății, agriculturii, gospodăriei, minții și sufletului. 4. Înființarea Căminelor Culturale de plasă în scopul de a coordona și dinamiza munca căminelor dintr-o plasă. 5. S'au organizat serbări, s'au înghiebat bibliotecii, s'au înființat coruri mixte, alară de preoți și învățători, au contribuit într-o mare măsură Pretorii celor nouă plăși, precum și toți funcționarii de stat din județul Constanța.

Căminul Județean a fost la înălțimea misiunii lui. Ne place să credem că planul de lucru întocmit pe 1944—1945, va fi sigur realizat, spre luminare sufletului și minții țărânului român.

Primăria Comunei Basarabi
Județul Constanța

Publicație

Nr. 2558 din 28 Octombrie 1944

Aducem la cunoștința generală că în ziua de 20 Noembrie 1944, începând dela ora 10—12, se va ține licitație publică orală în localul primăriei, pentru arendarea pe termen de doi ani a ochiurilor de prăvălie Nr. 1 și 4 din hala comunală, pentru exercitarea în ele a comerțului de măcelărie sau zarzavat și fructe.

Prețul din oficiu dela care va începe licitația se fixează la lei 15.000 anual de fiecare ochiu de prăvălie.

Ofertanții, vor depune garanția legală.

Primar, N. RADU
Notar, Al. Popescu

Anii se duc

Fratelui meu George

Anii se duc, pânze pe mări călătore,
Sorii se sting, bulgări de nor în zare,
Rate în stânci marea se țarm să s'opuce,
Salcia în tremură umbre pe cruce.

Dormi în pământ somnu-ți de piatră și-alură,
Cântă'n deșert strania toamnei lanțară;
Vișelios franze de vânturi smuncite
Vin în vârtej, cad peste cruci ruginite.

Fășale lung teiste coroane uscate,
Plâns de demult iarăș văzduhul străbate;
Dangâi pierdut prinde din boltă să cadă;
Porcă o vâd: mama cu păr de zăpadă,

Plânge 'n genunchi, doltu 'n vânt se desioșie,
Raptă din ram, cade o veș'edă lămie...
Sufletul tău tremură 'n aer, aproape;
Ochiu priveșc marginea umedei groape.

Clopotul tat auzie 'n dangâi de moarte,
Duhul de lut greu sfâșiat se desparte;
Cudele mânt lunec' pe funii scriciul,
Îngâritt' cad, țulen și 'nfinde pustiul.

Hoțot de plâns sfâșie 'n două văzduhul;
Peste mulțimi tainic îți scânteie duhul;
Ca un zefir mângâi tu frunza de mamă,
Tace din plâns, simte că 'n ea se destramă

Chinul amar și liniștită suspină;
Treci peste tot! ca o cerească lumină.
Perc' ai zăi să te mai plângă și, lată,
Înfiorați de o nădejde ciudată.

Capătă glas, calde amintiri se 'ntrîpă,
Străfulgerând, simți cum înviă într'o clipă
Și părășind lutul ce 'n vezi ne apasă,
Te reîntorci vesel cu luna ceasă.

Grigore Săleeanu

Reorganizarea Căminelor Culturale

Căminul Cultural Județean Constanța, prin D-l Ion Pan. Capagea Directorul acestei Instituții, din dorința de a avea în județ numai Cămine bune, cu realizări frumoase și rodnice, face cunoscut tuturor conducătorilor de Cămine Culturale, în a-și revizui actele de constituire, competând lipsurile cu elemente de nădejde și care s'ar încadra în programul de muncă al Fundației Culturale „Regele Mihai I”.

Pe viitor toate actele de constituire de Cămine nu vor mai fi înainte Fundației pentru aprobare, atâta timp cât ele nu vor fi întocmite conform instrucțiunilor publicate în revista „Gând spre Sat”.

Totodată D-l I. Pan. Capagea Directorul revistei

„Gând spre Sat” face cunoscut că, în urma reluării activității la sediul din Strada Păcii Nr. 1, va continua tipărirea acestei reviste ca buletin al Căminului Cultural Județean Constanța, lucru pentru care roagă Căminele din județ, să trimită dări de seamă reale și scurte asupra activității ce nu au depus în ultimul timp.

În ziua de 10 Oct. a. c., D-l I. Burtoi Inspectorul Căminelor Culturale împreună cu Directorul Căminului Județean s'au prezentat Prefect al Jud. Constanța, pentru a-l informa asupra acestor celule ale Fundației în viața satului.

În urmă ne-a permis tot concursul, D-sa fiind un mare iubitor al țărânului român.

Inaugurarea cursurilor școlilor secundare din Constanța

Intr'un cadru solemn, s'au inaugurat cursurile tuturor școlilor secundare din localitate, pentru anul școlar 1944/45.

În anul acesta numărul elevilor și elevilor înscriși la liceele teoretice a înțrcut cu mult numărul elevilor înscriși în ceilalți ani. De aceea, pentru satisfacerea tuturor cerințelor la liceele teoretice de fete și băieți au fost înființate noi clase paralele și extrabugetare.

La Liceul de Fete „Domnița Ileana”. În prezența profesoarelor, elevelor și părinților preotul Grossu a oficiat un serviciu religios. După oficierea serviciului divin, preotul Grossu, în calitate de preot și profesor, a rostit o scurtă cuvântare, e-logiind rodnică activitate a d-nei Maria Ștefan, fosta directoare a acestui vechi șezământ de cultură, urmând spor la muncă d-rei Gabriela Păslaru, noua directoare a liceului.

D-ra Gabriela Păslaru, în cuvântarea rostită a spus, că va depune toate străduințele pentru Liceul „Domnița Ileana” să-și păstreze numele bun și prestigiul de care se bucură între celelalte școli secundare. În încheiere d-ra directoare a îndemnat elevii la muncă și sârguință, datoric, pentru re-plătirea jertfelor, pe care le fac părinții și pentru îndeplinirea pe care o au față de școală și față de ele înșile.

D-ra Fausta Rădulescu, luând cuvântul la deschiderea anului școlar, se adresează profesoarelor și elevilor, că cu mult regret se desparte de Liceul „Domnița Ileana”, trecând la pensie, după 35 ani de muncă, închinat școlii românești.

La Liceul de Băieți „Mircea cel Bătrân” serviciul religios a fost oficiat de preotul școlii, după care apoi a luat cuvântul d-l profesor N. Vasiliu, directorul liceului. D-l Vasiliu în cuvântul rostit pentru deschiderea cursurilor insistă în mod special asupra îndatoririlor, pe care le au elevii din acest liceu. D-sa a cerut tuturor școlărilor să-și facă datoria, căci numai astfel vor putea fi mai târziu buni români și vrednici cetățeni folositori țării și neamului.

În celelalte licee din localitate deschiderea cursurilor

a fost deasemeni procedată de servicii religioase și cuvântări rostită de corpul profesoral.

Solemnitatea depunerii jurământului clericilor musulmani din România la Constanța

La școala musulmană din localitate a avut loc deunăzi depunerea jurământului clericilor musulmani din România după noua formulă. În acest scop au sosit în localitate clerici din orașele Turnu-Severin, Ada-Khaleh, Craiova, București, Brăila, Galați Tulcea și din aite centre rurale și urbane cu populație turcească.

Jurământul de credință după noua formulă a fost luat de d. Sadâc Ibrahim, muftiul musulmanilor din România.

După depunerea jurământului, d. Sadâc Ibrahim, luând cuvântul, spune că, odată regimul dictaturii înlăturat, țara a pornit pe făgașul unei noi vieți libere și democratice și jurământul de credință având o nouă formulă, d-sa a înțeles să se solidarizeze actului și să invite pe toți clericii pentru legământul valabil față de țară și Rege.

Clericii musulmani au ținut să exprime prin muftiul lor Sadâc Ibrahim, singurul reprezentant autorizat și conducător spiritual din România, sentimentul lor de fidelitate pentru țară și devotamentul lor pentru Majestatea Sa Regele Mihai I.

Epurarea aparatului administrativ

Pentru verificarea funcționarilor județeni, ai municipiului, uzinelor comunale și a administrațiilor locale din cuprinsul județului nostru, s'a instituit pe lângă prefectură o comisiune compusă din d-nii: Avocat Marinescu Gheorghe, președinte, avocat Ili-gan Aurel, Rainu Petre, membri, Furtună Teodor, membru supleant și Arghiro-popol Pompiliu, secretar.

Comisiunea își va termina lucrările până la 10 Noiembrie a. c.

EUFROSINA CAUCERENCO din Constanța, str. Oborului Nr. 29 pierzând buletinul populației eliberat din Constanța și autorizație de intrare în port, le declar nule.

Consultarea liberă a obștilor în vederea alegerii primarilor

Ministerul de interne comunică :

Pentru a se evita convulsivitatea ce au loc în diferite comune rurale și urbane, pentru așezarea în loc de cinste a primarilor dorii de majoritatea obștilor, deși Guvernul nu a repus în vigoare vreuna din legile electorale de sub regimul constituțional, totuși ministerul facerilor interne a dat ordine scrise și telegrafice în cursul lunelor Septembrie și Octombrie 1944, ca autoritățile legale, inspectori generali administrativi, prefecti și pretori, să treacă imediat la consultarea liberă a obștilor și să propună sau să numească, numai oameni, cari pe lângă condițiunile legale și o garanție morală desăvârșită să fie și expresiunea dorinței majorității obștei comunale.

Operațiunile trebuiau terminate și raportate până la data de 20 Octombrie 1944.

Dacă în unele localități, consultările nu s'au făcut cu imparțialitate și cu păstrarea regulilor ordonate de minister, cazurile trebuiesc aduse la cunoștința prefecturilor de județ respectiv, inspectoratelor generale administrative, cari vor cerceta și lua măsuri imediate pentru remedierea greșelilor și satisfacerea majorității fiecărei obști.

Se atrage atențiunea că eventualele reclamațiuni trebuiesc să fie perfect întemeiate, de bună credință și sub semnătura celor care își lasă răspunderea celor reclamate.

Anonimele și inserările nesemnate din presă, nu vor fi luate în considerare.

Numerul reclamațiunilor ce nu pot fi rezolvate de prefecti și inspectori generali administrativi se vor înainta ministerului afacerilor interne, direcțiunea generală a administrației.

Ele vor fi soluționate cu cea mai mare grijă pentru a nu fi falsificată adevărata dorință a majorității populației din fiecare comună.

Aviz

În Constanța, pe strada Cuza-Vodă 21, s'a redeschis biroul **Societății O. V. C. A.** care fusese închis din cauza evenimentelor.

Acest birou se ocupă cu următoarele afaceri comerciale: Vânzări, cumpărări de imobile și terenuri urbane și rurale, aprovizionări de orice natură, comisioane, reprezentanțe, import, export.

Biroul înființat dela 1 Aprilie 1943 cu firmă înscrisă la Camera de Comerț Constanța și transcris la Tribunal, este condus de d-l **Grigore V. Leahu**, pensionar de stat, fost șef al Poliției Comunale timp de 20 ani, precum și de d-l **Anghel Enăchescu** pensionar, fost Inspector la D. P. M. C-țat

In atenția Căminurilor Culturale

(continuare din pag. 1-a)

letul lor, contribuind prin aceasta la marea operă de redresare națională, la cari suntem chemați. Alăția oameni și-au pierdut casa, avutul și familia. Depinde doar de noi, pentru a le putea readuce zâmbetul pe fața lor chinată.

— **Orlanii**, văduvele și invalizii să găsească în cămin dragostea și ocrotirea pe care crâncena înclăștare de loc a clipei actuale, le-a răpit-o.

Întreaga atenție a conducătorilor de cămine culturale trebuie îndreptată și în această direcție, această activitate fiind imperios cerută de vremea de războiu prin care trecem.

— **Căutați și umpleți** rafturile farmaciei căminului D-voastră cu medicamente necesare primului ajutor, mănuiți numai de cel priceput a le da când trebuie și cum trebuiesc întrebuințate.

III. Munca: munca trebuie organizată pe secțiuni. După cum și D-voastră prea bine știți, diviziunea muncii duce totdeauna la cele mai bune rezultate.

— **Notați pe fiecare membru** al căminului, după gradul său de vrednicie pe care-l aduce la buna desvoltare a satului.

IV. Minte, suflet și conștiință națională. Ajungem, în sfârșit, și la acest capitol, spre care și de astădată trebuie să se îndrepte întreaga noastră atenție. În vremurile grele prin cari trece țara noastră, noi, cei dela conducerea căminelor culturale, trebuie că ne dăm toată silința să păstrăm neștirbită încrederea sâtenilor în victoria noastră finală și în dreptatea sfântă a cauzei pentru care luptăm și vom lupta până la ultima noastră picătură de sânge. Veți continua, așa dar, campania D-voastră de deșteptare a minții și a sufletului sâteanului român, care, după cum de astătea ori am constatat, prezintă un material din cele mai maleabile, fiind nevoie doar de conducători pricepuți cari să-i îndrepte pașii pe calea cea bună.

Informație

— **D-l Mihail Ionescu**, subprefectul județului Constanța, a fost delegat prefect al județului Tulcea.

Alegerea făcută în persoana acestui eminent funcționar de carieră, e o confirmare mai mult a distinselor sale însușiri.

Concetașenii noștri tulcenii se pot felicita cu noul lor prefect, oricât de temporară i-ar fi șederea în localitate.

Mica Publicitate

OVANEZ SARCHIZ din Constanța str. Salcărilor Nr. 1, pierzând adeverința Băncii Naționale de depunerea rublelor în număr de 1289, având Nr. 11578 din 17 Octombrie 1944 o declar nulă.

ZAIM ELENA din Constanța, str. Oborului Nr. 29, pierzând autorizația de intrare în port, îl declar nul.

Veți spori, așa dar, numărul șesătorilor, dându-vă silința ca să participe la ele, cât mai mulți locuitori ai satelor, atât ca spectatori cât și acei cari se vor produce pe scenă cu declamații, cântece și jocuri naționale.

În cuvântările pe cari le vor ține conducătorii de cămine sau alți intelectuali ai satului vor încerca să trezească în sufletul sâtenilor mândria națională și mai ales încrederea puternică în roșul și viitorul țării noastre pe acest pământ.

De asemenea și p. c. preoții în predicile duminicale pe cari le vor ține în biserici, se vor ocupa și cu această chestiune.

Se cuvine de asemenea ca D-voastră să îngrijiți astfel ca la slujbele de Duminică să ia parte, de se poate, tot satul, în frunte cu notabilitățile.

Apoi, trebuie să-i sfătuiți pe bibliotecarii căminelor să aibă grijă să-i îndrumeze pe sâteni în lectura cărților din biblioteca satelor, dându-le mai ales de ce-țit cărți cari să le trezească sentimentul național.

De altfel, C. Județean a mai făcut un apel, solicitând o strânsă legătură între toate căminele culturale din plasele județului Constanța, prin înființarea așa numitului **Cămin cultural de plasă**.

Suntem convingeți că în viitor rezultatele vor fi și mai bune mai frumoase și mai rodnice județul Constanța putându-se lăuda cu unele din cele mai bine organizate cămine culturale.

V'am mai spus-o și la început: avem toată încrederea în Dvs.

De câte ori v'am cerut sprijinul nu ne-ați desamăgit așteptările.

Suntem convingeți că, mai ale acum, când țara are atât nevoie de toți liii ei, veți înțelege rolu pe care sunteți chemați să-l jucați.

Privind cu încredere viitorul nu vă putem ura decât spor la lucru și victorie deplină.

Conducerea Căminului Cultural Jud. Constanța

ALEXANDRINA KRAITNER, din Constanța, str. Marcu Aurel Nr. 5, pierzând buletinul de populație liberat de biroul Constanța, îl declar nul.

ELISABESA CĂRCIUMARU, din Constanța, str. Marcu Aurel Nr. 5, pierzând buletinul de populație liberat de biroul Constanța, îl declar nul.

O sobă „Godin” și două de tablă în bună stare, de vânzare. A se adresa la Ad-ția ziarului.

VASILE VLAICU din Constanța str. Ștefan cel Mare Nr. 61, pierzând buletinul de populație Nr. 50297, eliberat de biroul Constanța, îl declar nul.

RADU VLAICU din Constanța str. R. Caragiale Nr. 17, pierzând un bilet de vacă pe numele meu îl declar nul.

MARINESCU GHEORGHE din Constanța, str. I. Eliade Rădulescu Nr. 17, pierzând autorizația de intrare în port, o declar nulă.